

2. Maakondade vapid

Maakondade vappide kujunemislugu

Eesti maakondade vappide kujunemislugu ulatub 1920ndatesse aastatesse. Veel 1923. aastal vastas Vabariigi Valitsus Harju maakonnavalitsuse ettepanekule maakonna vapi ja pitseri kasutuselevõtu kohta lühidalt, et maavalitsusele pole vappi ja lippu ette nähtud.

Vajadus maakondade vappide järele tekkis 1925. aastal pärast riigivapi seaduse vastuvõtmist ja riigiasutuste pitserite kasutamiskorra kindlaks määramist. Siseministeeriumi sellekohasele ringkirjale vastates pooldas Maakondade Liidu nõukogu ja enamik maakonnavalitsusi maakondade vappide loomist. Nii moodustatigi 17. detsembril 1925. aastal vastav komisjon.

Maakondade Liidus peeti koosolek, kus arutati ettepanekuid maakondade vappide motiivide kohta. 1926. aasta jaanuaris otsustas komisjon, et vappide esialgsed kavandid töötab välja ajaloolane Paul Johansen. Juba sama aasta 17. juunil kiitis Maakondade Liit esialgsed kavandid heaks ning seejärel avaldati need ka ajakirjanduses.

Kuigi ministeerium kiirustas maakonnavalitsusi korduvalt tagant, edenes näidiste põhjal vappide väljatöötamine maakondades visalt. 1928. aasta aprilliks olid kavandid esitanud viis maavalitsust, kuid Vabariigi Valitsuse heakskiidu said 1929. aasta jaanuaris vaid kaks – Harjumaa ja Viljandimaa vapid.

Edasine töö vappidega toimus võrdlemisi aeglaselt, mitu maavalitsust suhtus ka ise asjasse leigelt. Riigi tasandil suhtuti vappidesse eeskätt kui pitseri elementi. Nende kinnitamise järel neid Riigi Teatajas ei avaldatud ja valitsuse otsuste juurde ei kuulunud mõnikord isegi vapi kirjeldust, kavandist rääkimata. Pärast Harjumaa ja Viljandimaa vappide kinnitamist said Virumaa, Tartumaa ja Petserimaa vapid 1930. aastal, Valgamaa 1931. aastal, Võrumaa ja Pärnumaa 1934. aastal ning Saaremaa 1935. aastal. Järvamaa ei saanudki 1935. aasta lõpuks oma vappi.

1934. aasta novembris vaatas olemasolevad maakondade vapid läbi Riigi Kunsttööstuskooli toimkond, kes tegi ettepaneku vapid ühtlustada ja ära jätta neid ümbritsevad kaunistused.

Maakonna vappide kujundust hakati muutma 1935. aastal. Siseministeeriumis moodustati komisjon, mis ühtlustas vapikilpide kuju, muutis vapid heraldiliselt õigeks ja korraldas uute kavandite väljatöötamise. Uued, lihtsustatud vapikavandid tegi Gustav Reindorff. Maaomavalitsuse seaduse eelnõu sätestas, et igal maakonnal on oma lipp ja vapp. Sümbolika kinnitamise protseduuri kirjeldanud maakondade lippude ja vappide seadus võeti vastu 1936. aastal. See aasta mööduski kavandite koostamise ja nende maavalitsustes

kooskõlastamise tähe all. Maakonna vapist oli saamas kogu maakonna sümbol. Maakondade uued vapid kinnitas riigivanem 5.veebruaril 1937. aastal.

Aastatel 1940-1941 ja 1944-1990 oli Nõukogude Eestis rahvusriigi, samuti maakondade sümboolika kasutamine mitte ainult keelatud vaid ka karistatav.

Eesti iseseisvumisel ning pärast maavalitsuste taasloomist võeti maakondade vapid 1990ndatel tasapisi taas kasutusse. Vastavalt sellel ajal kehtinud korrale kooskõlastati need Patendiametiga ja registreeriti Riigikantseleis. Uued haldusüksused Hiiumaa, Põlvamaa, Raplamaa ja Jõgevamaa said endi initsiatiivil ja Riigikantselei heraldikanõukogu kaasabil omale uued maakonnavapid. Ida-Virumaa ja Lääne-Virumaa moodustusid Virumaa jagamise teel ning seal jäeti kasutusse omaaegne Virumaa vapp, kasutades Ida-Viru puhul punast, Lääne-Viru puhul kuldset tornikiivri värvi. Maakondade vapid kinnitati maavanema õigusaktiga ning vaid Põlva maakonna vapp oli kehtestatud regionaalministri määrusega.

Täna kehtiva Vabariigi Valitsuse seaduse kohaselt on maakondadel vapid, lipud ja teenetemärgid, mille kehtestab vastav minister määrusega. Seoses valitsusasutuste visuaalse identiteedi korrastamisega kehtestati 26.septembril 2014. aastal kõikide maakondade vapid siseministri määrusega „Maakonna vappide ja lippude kehtestamine“.

Liivi Uuet
Riigiarhiivi arhivaar

Eesti taasiseseisvumisel võeti Harju maakonna vapp kasutusele 1990ndate alguses. Riigikantselei riiklike sümbolite registris registreeriti Harju maakonna vapp 24.detsembril 1996.aastal.

Heraldiline kirjeldus:

Harju maakonna vapil on punasel kilbil hõbedane rist.

Vapi saamislugu:

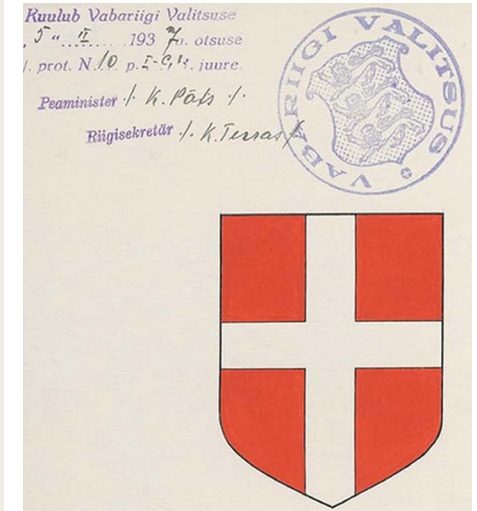
Maakondade vappidest on vanim Harju maakonna vapp - Tallinna väikesest vapist pärit hõbedane rist punasel taustal, mida tolleaegse Vabariigi Valitsuse poolt kinnitamata kujul hakati maakonnavalitsuse pitseris kasutama juba 1919.aastal.

1923.aastal soovis Harju maakonnavalitsus Vabariigi Valitsuselt ka ametlikku nõusolekut maakonna vapi kasutamiseks, kuid sellel hetkel ei olnud Eestis maakonnavalitsustele vappe ette nähtud.

Kui 1925.aastal hakati omaavalitsuste vappidega tegelema, ei olnud Harjumaal vaja midagi olulist muuta.

Ainus mis enne 1929.aastal toimunud vapi kinnitamist muutus, oli vapikilbi kuju: barokne kilp asendati väidetavalt moodsamaga.

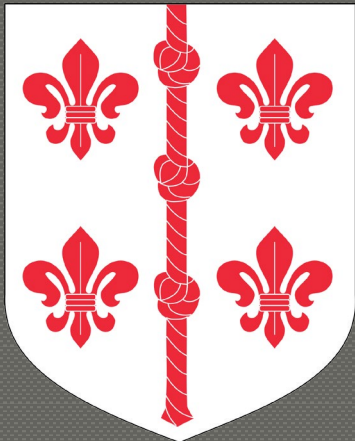
Samal kujul kinnitati Harju maakonna vapp uuesti ka 1937.aastal.

Vabariigi Valitsuse poolt
5. veebruaril 1937.aastal
kinnitatud Harjumaa vapp.

Vabariigi Valitsuse poolt
24. mail 1929.aastal kinnitatud
Harjumaa vapp.

Hiiu maakonna vapp kinnitati 17. aprillil 1990.aastal ja kanti Riigikantselei riiklike sümbolite registrisse 23.mail 1994.aastal.

Heraldiline kirjeldus:

Hiiu maakonna vapil on hõbedasel kilbil kolme sõlmega punane rippuv köis nelja punast värvi liilia vahel.

Vapi saamisloog:

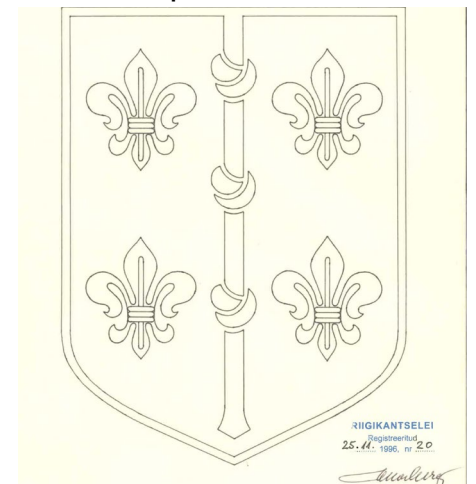
Erinevalt paljudest teistes maakondadest ei ole Hiiumaal oma ajaloolist vappi olnud.

1990.aastal korraldas Hiiu maakonna maavolikogu konkursi Hiiumaa vapi kavandi leidmiseks. Konkursile laekus 64 tööd. Praegu maakonna vapina tuntud kavandit peeti vapikavandite hindamiseks loodud 8-liikmelise žürii poolt II koha vääriliseks. Tõnu Kuke valmistatud kavand kinnitati Hiiu maakonna vapiks 10 volikogu liikme poolthäälega 1990.aasta aprillikuus ning kinnitati riigisekretäri Ülo Kaevatsi poolt 1994.aastal.

Vapi neli liiliaõit, mis kunstnik Tõnu Kuke sõnul on mõjutatud Ungern-Sternbergide vapist, sümboliseerivad Hiiumaa nelja valda. Vappi vertikaalselt poolitava köie idee pärineb M. I. Eiseni muistendite kogumikust „Esivanemate varandus“. Loos „Hiidlase kolm sõlme“ kingib hiiu taat Hiiumaale sattunud merehädas Tallinna-meestele kolme sõlmega köiejupi, et nad õnnelikult tagasi oma koduranda jõuaks.

Riigikantseleis 23.mail 1994. aastal registreeritud Hiiu maakonna vapi värviline kavand.

Riigikantseleis 23.mail 1994. aastal registreeritud Hiiu maakonna vapi must-valge kavand.

Eesti taasiseseisvumisel võeti Ida-Viru maakonna vapp kui Virumaa ajaloolis-kultuuriliste traditsioonide ja Ida-Viru maakonna elanike ühtsuse sümbol kasutusele 15.mail 1990.aastal.

Heraldiline kirjeldus:

Ida-Viru maakonna vapil on sinisel kilbil paremalt eenduv hõbedane müüritud linnusemüür, mis lõpeb punase katuselise torniga ja müüri kohal on ristatud kaks hõbedast mõõka.

Vapi saamislugu:

Virumaa vapp kinnitati esmakordselt 1930. aastal (kaheosalise tornikiivriga) ning lõplikult 5. veebruaril 1932.aastal.

Eesti Maakondade Liidu häälekandjas avaldatud soovitustes Virumaa vapi kujundamiseks toodi välja, et Virumaa on Põhja-Eesti idapoolseim maakond, mille ülesandeks on olla müüriks ida vastu. Selle sümboliks soovitati Narva kindluse Hermanni torni. Lisaks sellele leidub Virumaal kõige enam kindluste varemeid.

Torn müüri ja ristatud mõõkadega jäigi Virumaa vapi peamotiiviks, variandid erinesid tornikiivri kuju ja värvi osas.

Vabariigi Valitsuse poolt 12.veebruaril 1930. aastal kinnitatud Virumaa vapp.

Vabariigi Valitsuse poolt 18.veebruaril 1937.aastal kinnitatud Virumaa vapp.

Jõgeva maakonna vapi kavand kinnitati 27. augustil 1991. aastal riigisekretäri Raivo Vare poolt, viidates riikliku sümboolika komisjoni otsusele mis tugineb 1933. aastal trükitud „Eesti Entsüklopeedia“ II köite näidistabelitele. Jõgeva maakonna vapp kehtestati Jõgeva maakonna põhimäärusega 7. oktoobril 1994. aastal.

Heraldiline kirjeldus:

Jõgeva maakonna vapol on sinise ja rohelisega vasakult kaldjaotatud kilbil hõbedane lainelõikes langev kaldpalk, millel on kaks sinist lainelõikes langevat latti; ülemisel väljal on kuldne ristikuleht, alumisel väljal kolm kuldset viljapead.

Vapi saamisloog:

Jõgevamaa on moodustatud 1949. aastal (alus Eesti NSV Ülemnõukogu 13. aprilli 1949. aasta seadus). Praegune Jõgevamaa on moodustunud kolmest rajoonist – Jõgeva, Põltsamaa ja Mustvee. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlusega 26. septembrist 1950. aastal moodustati Jõgeva rajoon, millega liitusid 1959. aastal Mustvee ja 1963. aastal Põltsamaa rajoon. Seega ajalooliselt Jõgeva maakonnal ühtne vapp puudub.

1994. aastal kehtestatud maakonna vapi kujundus kajastab maakonna geograafilist asendit ja eripära. Viljapead rohelisel taustal ning ristikheina leht vapol iseloomustavad Jõgevamaad kui põllumajanduslikku maad. Jõgevamaale iseloomulikke pinnavormi voorestikku ning selle vahel paiknevaid järvi iseloomustavad vapol hõbedased lainelised jooned ning sinine taustavärv.

Jõgeva linna vapikavand
1930ndatest.

Jõgeva linna vapikavand
1930ndatest.

Eesti taasiseseisvumisel otsustas Järva Maakonnavolikogu 28.märtsil 1990.aastal taastada Järva maakonna vapi vastavalt riigivanema 5.02.1937. aasta otsusele.

Heraldiline kirjeldus:

Järva maakonna vapil on sinisel kilbil hõbedane torniga linnus ja jaluses on kolm hõbedast lainelõikes rõhtlatti.

Vapi saamisluгу:

1926.aastal avaldatud soovitustes maakonna vapi kujundamiseks märgiti, et Järvamaal pole toimunud suuri ajaloolisi sündmusi, seetõttu peaksid maakonna loodus ja nimi andma sümbolid vapi kujundamiseks. Järva maakond on tuntud kui järvede ja viljarikas maa.

1931. aastal loodud kavandites, mis esitati kinnitamiseks 1933. aastal, kujunes oluliseks motiiviks siiski Paide linnuse torn. Linnuse motiiviga vapp on ajalooliselt omane Järva maakonnale, kuna 1260. aastate keskpaiku ehitatud Paide ordulinnus kujunes Järva foogtkonna halduskeskuseks ja selle juurde tekkinud asula sai 1291. aastal linnaõigused.

Järvamaa vapp kinnitati koos teiste maakondade vappidega 5. veebruaril 1937.aastal.

Järva maavolikogul
30.novembril 1932.aastal
kinnitatud Järvamaa vapp.

Vabariigi Valitsuse poolt
5.veebruaril 1937.aastal
kinnitatud Järvamaa vapp.

Peale Eesti iseseisvuse taastamist võeti ajalooline Läänemaa vapp kasutusele Lääne maavalitsuse 11.novembri 1992. aasta määrusega. Riigikantselei riiklike sümbolite registris registreeriti maakonna vapp 1990ndate keskel.

Heraldiline kirjeldus:

Lääne maakonna vapil on punasel kilbil kuldse aupaistega hõbedane lendu tõusev tagasivaatav kotkas.

Vapi saamislugu:

1926.aastal soovitati Läänemaale mereäärse saartega maakonna iseloomustamiseks kasutada kalu, mis oleksid paigutatud Eesti lipu värvides kilbi keskkohas olevale punasele kilbile.

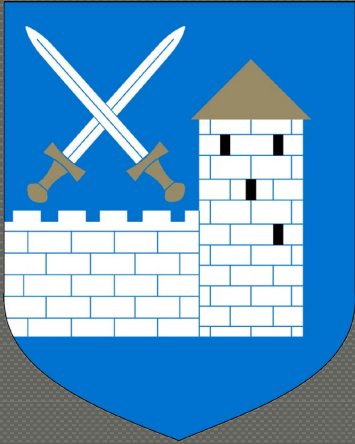
Andmeid taolise kavandi tegemise kohta pole. Maavalitsus esitas esialgsel kavandil tuletorni motiivi, hiljem asendus see kotkaga. Kotka motiiv on pärit Lihula ja Haapsalu piiskopilinnuste vappidelt Haapsalu linnaõiguse saamise aegadest 13.sajandil. Läänemaa vapp kinnitati koos teiste maakondade vappidega 5. veebruaril 1937. aastal.

Lääne maavalitsuse poolt esitatud tuletornimotiiviga Läänemaa vapikavand.

Vabariigi Valitsuse poolt 5.veebruaril 1937.aastal kinnitatud Läänemaa vapp.

Lääne-Viru maakonna vapp on registreeritud 26.septembril 1996.aastal Riigikantselei riiklike sümbolite registris.

Heraldiline kirjeldus

Lääne-Viru maakonna vapil on sinisel kilbil paremalt eenduv hõbedane müüritisega linnusemüür, mis lõpeb kuldse katusega torniga, ja müüri kohal on ristamisi kaks hõbedast mõõka.

Vapi saamisluгу:

Praegune Lääne-Virumaa vapp tuleneb Virumaa vapist, millel sümboolika komisjoni soovitusel asendati punane tornikiivri värv kuldsega.

Virumaa sai esimest korda vapi 1928.aastal ning esialgne kuju püsis 1937.aastani. Vapp oli enam-vähem praeguse sarnane, erinevusi oli vaid tornikiivri ja mõökade kujus.

Vapil kujutatud lossi ja müüri on tõlgendatud kaitsena Idast tuleva vaenlase vastu, hoidmaks oma kultuuri ja vabadust.

Virumaa esialgse kaheosalise tornikiivriga vapp.

Vabariigi Valitsuse poolt 18.veebbruaril 1937. aastal kinnitatud Virumaa vapp.

Põlvamaa vapp on kantud Riigikantselei riiklike sümbolite registrisse 7.novembril 1996.aastal.

Heraldiline kirjeldus

Põlva maakonna vapil on kuldsel kilbil kolm musta istuvat kobrast langeva talana.

Vapi saamislugu:

Nii nagu Põlvamaa on uustulnuk Eesti haldusjaotuses, on koprad uustulnukad Eesti loomariigis.

Samuti on ühiseid jooni Põlvamaa inimestel ja kobrastel – mõlemad hoiavad natuke omaette, on visad, töökad ja ajavad kindlalt oma joont.

Kolm väikest kobrast on kujutatud sellepärast, et Põlvamaa moodustus kolme varasema haldusüksuse põhjal.

Pärnu maakonna vapp on registreeritud 26.septembril 1996.aastal Riigikantselei riiklike sümbolite registris.

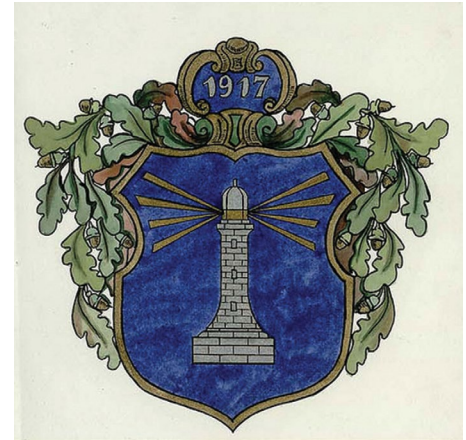
Heraldiline kirjeldus:

Pärnu maakonna vapil on kuldsel kilbil must püstine karu.

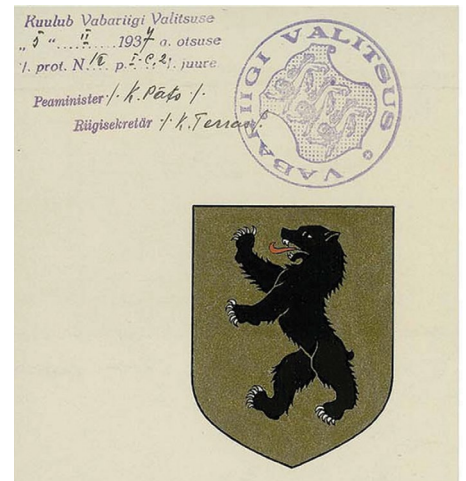
Vapi saamislugu:

Pärnumaa kohta on 1926.aasta soovitustes märgitud, et kuna suured ajaloolised sündmused pole Pärnumaad puudutanud, siis tuleb vapisümboleid otsida Pärnumaa loodusest. Seetõttu oli vapi esialgseseis kavandites esikohal mets väljapaistva pärnaga, selle taga peaaegu risti üle vapi, jõgi. Üleval kesk vappi kiirtega täht, rahvusliku ärkamise vaimu sümbol, millele Pärnumaal alus pandi. Soovitatu oli väga sarnane Tartumaa kavale, seetõttu kavandi kujundamise kohta andmeid pole.

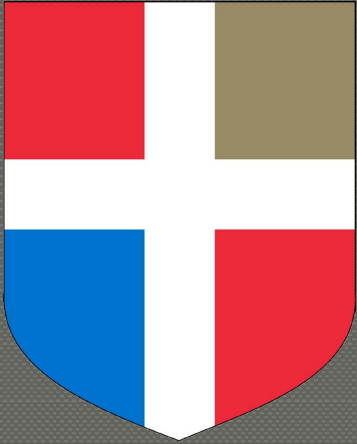
Maavalitsus esitas kinnitamiseks algul tuletornimotiiviga vapi kavandi, kuid 1934. aastaks peale toimunud arutelusid kujunes Pärnumaa vapiloomaks karu, kes on püsielanikuks maakonna metsades.

Pärnu maaomavalitsuse poolt kinnitamiseks esitatud tuletorniga Pärnumaa vapi kavand.

Vabariigi Valitsuse poolt 5.veebruari 1937.aastal kinnitatud Pärnumaa vapp.

Raplamaa vapi töötas välja 1990.aastal Riigikantselei sümboolikakomisjon. Rapla maakonna vapp registreeriti 7.novembril 1996.aastal Riigikantselei riikliku sümboolika registris. Rapla maakonna vapi kasutamise kord kinnitati maavanema poolt 4.novembril 1998.aastal.

Heraldiline kirjeldus:

Rapla maakonna vapil on punase, kuldse, sinise ja punasega neljaks jaotatud kilbil hõbedane rist.

Vapi saamislugu:

1990. aastal töötati välja ja kinnitati Rapla maakonna vapp, mille põhiidee on, et maakond on moodustunud Harju-, Läänemaa, Järvamaa ja Pärnumaa aladest. Raplamaa vapp kajastab hästi maakonna sünnilugu. Aluseks on Harju maakonna vapp, millel värvid on pärit naabritelt: Pärnumaalt hõbedane, Järvamaalt sinine, Harju- ja Läänemaalt kummaltki üks punane.

Saare maakonna vapp on registreeritud Riigikantselei riikliku sümbolika registris 26.septembril 1996.aastal.

Heraldiline kirjeldus:

Saare maakonna vapil on sinisel kilbil seitsme kuldse pardakilbiga hõbedane viikingilaev ujumas kolmel hõbedasel lainelõikes rõhtlatil.

Vapi saamislugu:

Saaremaad iseloomustatakse 1926.aasta soovitustes kui meremeeste, merel kaubitsejate ja üle mere sõjakäikude ettevõtjate maad, seetõttu peeti sobilikuks maakonnale iseloomulikuks sümboliks viikingilaeva, mille purjed oleksid hõbedased või valged, laev pruun, kihelkondade arvule vastavad kilbid mustad, meri sinine, tagapind kollane või kuld.

Viikingilaev jäigi Saaremaa vapikavandite põhimotiiviks. Vapp kinnitati nagu teistegi maakondade vapid 5.vebruaril 1937. aastal.

Esialgne Saare maakonna vapikavad.

Vabariigi Valitsuse 5. veebruari 1937.aasta otsusega kinnitatud Saare maakonna vapp.

Peale Eesti iseseisvumist jätkati Tartumaa vapi kasutamist Tartu maaomavalitsuse vapina tõenäoliselt 1990ndate alguses.

Heraldiline kirjeldus:

Tartu maakonna vapil on sinise ja rohelisega vasakult kaldjaotatud kilbil hõbedane lainelõikes langev kaldpalk, millel on kaks sinist lainelõikes langevat latti; ülemisel väljal on kuueharuline kuldne täht ja alumisel väljal kuldne tammeoks.

Vapi saamislugu:

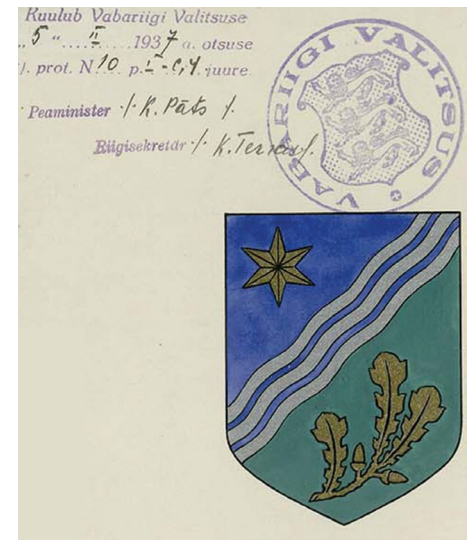
1926.aasta soovitusel peetakse Tartumaa olulisemaks tunnuseks Emajõe, mis jagab maakonna kaheks pooleks ja omab rahvalauludes ja -lugudes tähtsat kohta. Seetõttu võib teda kujutada vapikilpi poolitava sinise lainelise paelana. Teiseks on rahvalauludes ja juttudes esikohal Taara tammik. Seda kujutaks tamm kilbi alumisel poolel. Tartu maakond on tuntud ka kui ülikoolilinnana. Vapil soovitati seda sümboliseerida hõbedase tähega. Samuti soovitati kasutada Rootsi sini-kollaseid värve.

Seega sai Tartumaa vapiks kollane kilp sinise lainelise paelaga põiki üle kilbi, selle alumisel poolel tamm, pealmisel täht. Sellisena Tartumaa vapp ka 1930.aastal kinnitati.

Vappide ühtlustamise käigus pakuti välja ka teisi motiive. Lõpuks tammest siiski loobuti ja piirdui vaid tammeoksaga. See kavand kinnitati 5.veebruari 1937. aastal.

1930. aastal kinnitatud Tartumaa vapp.

Vabariigi Valitsuse 5. veebruari 1937.a otsusega kinnitatud Tartu maakonna vapp.

Valga maakonna vapp võeti Eesti iseseisvuse taastamise järel kasutusele 1993.aastal. Valga maakonna vapp on Riigikantseleis registreeritud 17.septembril 1996.aastal.

Heraldiline kirjeldus:

Valga maakonna vapil on sinise ja hõbedaga paremalt kaldjaotatud kilbil ülemisel väljal neli viieharulist hõbedast tähte.

Vapi saamisluugu:

1926. aastal soovitas ajaloolane Paul Johansen Valgamaa kohta, et Valgamaa vapi kilbi ülemine pool peaks olema hõbedane ja alumine must, rahvalauludest ja muinasjuttudest tuttava kolmevärvilise vikerkaarega. Kaht rahvast ühendavat silda sümboliseeriva vikerkaare värvideks olid punane, kuldne ja sinine.

Valga maavolikogu polnud aga Johanseni vapi kavandiga rahul ning kinnitas pärast erinevate variantide kaalumist 1931. aasta märtsis kohaliku inseneri Saare vapikavandi. Saare kavandil oli kilp jagatud neljaks väljaks. Ülemisel parempoolsel väljal oli valgel taustal kuldne V-täht, ülemisel vasakpoolsel väljal sinisel taustal neli kuldset tähte, mis sümboliseerisid maakondi, millest Valgamaa moodustati. Alumisel parempoolsel väljal oli sinisel taustal heinakuhi ja alumisel vasakpoolsel väljal valgel taustal Vabadusristi kujutis. Vappi ümbritses tammeokstest pärg ja ülal asetsesid ristatud mõõgad. Siseministerium nõudis siiski Vabadusristi kõrvaldamist ning vapi lõplik kuju võeti Valga maavolikogu poolt vastu 15. septembril 1931. Siis ilmus Valgamaa vapp ka "Riigi Teatajas". Valgamaa uuel vapil oli kilp jaotatud diagonaalselt kaheks: alumiseks hõbedaseks ja ülemiseks siniseks väljaks. Sinisel väljal asetses neli viieharulist tähte, mis sümboliseerisid maakondi, millest Valgamaa moodustati. Hõbedane väli jäi vabaks.

Vabariigi Valitsuse poolt 7. oktoobril 1932. aastal kinnitatud Valgamaa vapp ja pitser.

Vabariigi Valitsuse poolt 5. veebruaril 1937.aastal kinnitatud Valgamaa vapp.

Taasiseseisvunud Eesti Vabariigis kehtestati Viljandi maakonna lipu ja vapi kujutis ja kasutamise kord Vabariigi Valitsuse 03.08.1994. aasta määrusega nr 283 kinnitatud Viljandi Maavalitsuse põhimääruse VI jaos. Riigikantselei riiklike sümbolite registris registreeriti Viljandi maakonna vapp ja lipp 26.08.1996.aastal.

Heraldiline kirjeldus:

Viljandi maakonna vapil on sinisel kilbil mõõka hoidev hõbedane tõstetud tiibadega tagasivaatav kotkas, kotka rinnal on rohelisel kilbil kolm kuldset võrsuvat viljapead.

Vapi saamislugu:

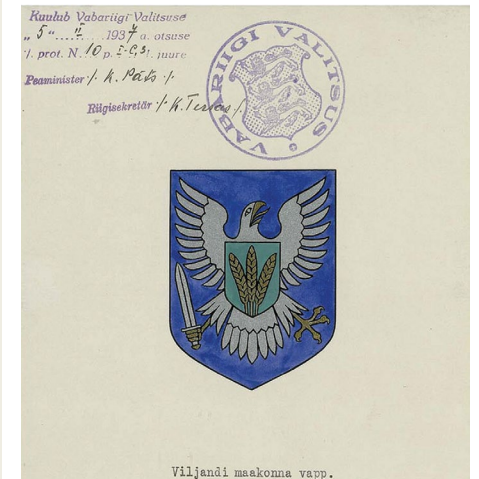
Maakondade Liidu poolt 1926.aastal soovitati Viljandimaa vapile Lembitu vaimujõudu sümboliseerivat kotkast mõõgaga ja viljapäid kui maakonna viljarikkuse näitajat.

Algselt kujundatigi maakonna vapile kotkas, mis oli kaitseliidu Sakala maleva vapil oleva kotka sarnane. Vabariigi Valitsus kinnitas Viljandi maakonna vapi 1929. aastal.

Maakonna vappide ühtlustamise ja ümbertöötamise käigus katsetati ka ainult viljapeadest koosnevat vappi, kuid lõppvariandis on siiski otse vaatavat kotkas viljapeadega.

Viljandi maaomavalitsuse poolt 1. veebruaril 1928. aastal kinnitatud Viljandimaa vapp.

Vabariigi Valitsuse poolt 5. veebruaril 1937. aastal kinnitatud Viljandimaa vapp.

Eesti taasiseseisvumisel võeti Võrumaa vapp koheselt kasutusele. Maakonna vapi statuut on kinnitatud esialgselt 22.02.1990. aastal Võru Maakonnavalitsuse määrusega, vapi etalonkujutis 20.10.1994 aastal riigisekretäri poolt. Maakonna vapp on registreeritud Riigikantseleis 12.12.1996 riiklike sümbolite registris.

Heraldiline kirjeldus:

Võru maakonna vapil on sinisel kilbil kuldne võru ja hõbedane mõök langeva talana.

Vapi saamislogu:

Maakondade Liidu poolt 1926.aastal antud soovitustes märgitakse, et Võrumaa on olnud eepose „Kalevipoeg“ looja elukoht. Ühtlasi asub ka Kääpa jõgi, kus Kalevipoeg oma traagilise lõpu leidis Võrumaal, ning seetõttu soovitatigi jõe motiiv Kalevipoja sümbolina vapile võtta. Vapikilbile soovitati rohelist tagaseina, veripunast lainelist paela Kääpa vereojana põiki üle kilbi jooksmas ja selle peale Kalevipoja kuldkäepidemega mõõka.

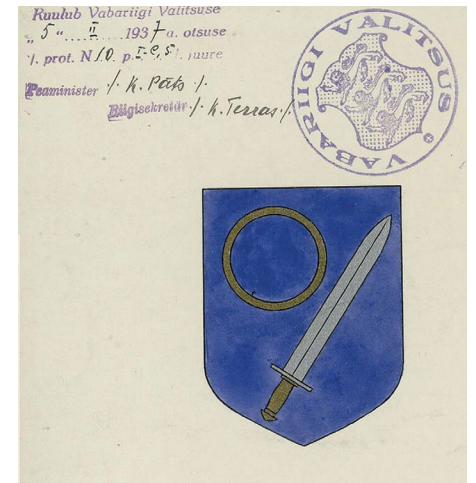
Võru maavalitsus esitaski algul sellise kavandi kinnitamiseks. Kahjuks pole seda kavandit säilinud. Seepeale väitsid ajaloolased, et Kääpa jõgi asub Tartumaal, mitte Võrumaal. Vahepealsetes aruteludes pakuti vapisümboliks nii Munamäge kui Haanja kõrgustikku. 1934.aastal kinnitati A.Laigo kavand mõõga ja Haanja kõrgustikuga Võrumaa vapiks.

Hilisemate arutluste käigus ilmus vapikavanditesse Võrumaa sümbolina kuldne võru (tühjana või maastikuvinjettiga).

Vabariigi Valitsus kinnitas 5. veebruaril 1937.aastal Võrumaa vapina vapikavandite lihtsama variandi.

Võru maavalitsuse poolt 11.veebruaril 1928.aastal heaks kiidetud Võrumaa vapi kavand.

Vabariigi Valitsuse poolt 5.veebruaril 1937.aastal kinnitatud Võrumaa vapp.